

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 8 kwietnia 2010 r.

**Pan
Janusz Gałkiewicz
Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Opolu**

P/09/016

LOP- 4100-03-01/2010

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu w ramach kontroli wykonania budżetu państwa w 2009 r. w cz. 80 przeprowadziła w Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Opolu, zwanej dalej RIO, kontrolę wykonania planu finansowego w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 3 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez RIO zadań objętych kontrolą.

---

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701ze zm.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny częściowe:

1. NIK ocenia pozytywnie system rachunkowości stosowany w RIO.

1.1. Prezes RIO Zarządzeniem Nr 10 z dnia 31 października 2006 r. wprowadził *Instrukcję obiegu i kontroli dokumentów*, która określała m.in. zakładowy plan kont, zasady wyceny aktywów i pasywów oraz instrukcję inwentaryzacyjną. Procedury kontroli finansowej zostały ustalone zarządzeniem nr 9/2006 Prezesa RIO w Opolu z dnia 25 września 2006 r. Ustalenia zawarte w ww. przepisach wewnętrznych spełniały wymogi ustalone art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*² oraz z art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. *o finansach publicznych*³.

Księgi rachunkowe w RIO od 1994 r. były prowadzone z zastosowaniem systemu informatycznego FKB „Radix” - wersja z 3 listopada 2004 r. o nr 5.17. Program ten umożliwiał m.in. rejestrację i księgowanie dowodów księgowych, sporządzanie wydruków komputerowych oraz współpracował z programem komputerowym „faktura”.

Przeprowadzone badanie procedur kontroli finansowej oraz funkcjonowania systemu księgowości komputerowej nie wykazało nieprawidłowości, za wyjątkiem nieokreślenia w dokumentacji opisującej zasady rachunkowości, stosowanej w 2009 r. wersji systemu informatycznego. Stwierdzono, że pomimo stosowania określonej wersji systemu informatycznego - nie została ona zatwierdzona przez kierownika jednostki. Obowiązku zatwierdzenia zaniechano, pomimo że z art. 10 ust. 1 pkt 3c i ust. 2 ustawy *o rachunkowości* wymóg taki wynikał. Po poinformowaniu o stwierdzonej nieprawidłowości, kierownik jednostki zatwierdził stosowaną aktualnie wersję programu księgowego.

1.2. Przeprowadzona kontrola 270 zapisów księgowych na kwotę 232 792,55 zł wybranych do szczegółowego badania w wyniku przeglądu analitycznego ewidencji księgowej i 106 zapisów na kwotę 184 803,18 zł wybranych w drodze losowania, nie wykazała nieprawidłowości. Dowody księgowe w kolejnych miesiącach 2009 r. oraz za styczeń 2010 r. zostały wprowadzone (przypisane) do właściwych okresów sprawozdawczych. Zapisy były prowadzone w sposób ciągły i kompletny (nie stwierdzono braku wymaganych przepisami dat, błędnej sekwencji dat, braku ciągłości zapisów w dzienniku i pomijania kont rozrachunkowych przy księgowaniu zakupów).

---

² Dz. U. z 2002 Nr 76, poz. 694 ze zm.

³ Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

NIK zwraca uwagę, iż w wyniku badania próby dobranej losowo, na 3 dowodach księgowych na łączną kwotę 3 211 zł (w ramach badania zgodności) stwierdzono naniesienie korekt i poprawek w dekrecie w sposób niezgodny z art. 22 ust. 3 ustawy *o rachunkowości*. Polegało to na przerabianiu treści dekretu i braku potwierdzenia jego dokonania datą i podpisem osoby uprawnionej. Innych nieprawidłowości nie stwierdzono. [...] ⁴ Główna Księgowa RIO, wyjaśniła, że *poprawki naniesione na w/w dowodach dotyczyły w szczególności przeprowadzenia błędnego dekretu i wynikały z pośpiechu*. Poinformowała także, że wyciągnięto z tego wnioski i zobowiązano pracowników księgowości do stosowaniu ww. przepisu przy dokonywaniu poprawek na dowodach księgowych.

2. NIK pozytywnie ocenia przeprowadzenie inwentaryzacji.

Zgodnie z wymaganiami art. 26 ustawy *o rachunkowości* oraz *Instrukcji Inwentaryzacyjnej* RIO przeprowadziła inwentaryzację środków trwałych i pozostałych środków drogą spisu z natury. Inwentaryzacja ta miała charakter zdawczo-odbiorczy oraz roczny. RIO przeprowadziła spis z natury środków pieniężnych, rzeczowych aktywów trwałych oraz inwentaryzację w drodze uzgadniania sald i weryfikacji. Stan środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych wykazywany w księgach inwentarzowych był zgodny ze stanem księgowym oraz z rozliczeniem inwentaryzacji. Inwentaryzacja nie wykazała różnic inwentaryzacyjnych.

Stwierdzono jednakże, że środek trwały o nazwie *budynek biurowy* zakwalifikowano w rejestrze środków trwałych (księdze inwentarzowej) oraz w arkuszach spisowych do grupy I, podgrupy (14) i rodzaju (149), pomimo że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. *w sprawie klasyfikacji środków trwałych*⁵, budynek biurowy należało zaliczyć w ramach grupy I - do podgrupy 10 i rodzaju 105. Ponadto w księdze inwentarzowej, w odniesieniu do pozostałych zbadanych pozycji spisowych, określano grupę i rodzaj środka trwałego bez uwzględnienia informacji w zakresie podgrupy środka trwałego. Jako przyczynę błędnego zakwalifikowania budynku biurowego do ww. podgrupy i rodzaju - Główna Księgowa wskazała nieuwzględnienie zmian przepisów dotyczących klasyfikacji środków trwałych, a w konsekwencji niewpisanie podgrup środków trwałych w księdze inwentarzowej (podgrupy są wynikiem zakwalifikowaniem danego środka trwałego do grupy).

---

⁴ Wyłączenie danych osobowych przez Adama Mencfela - doradcę ekonomicznego z Delegatury NIK w Opolu, na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 12, poz. 1198 ze zm.)

⁵ Dz. U. Nr 112, poz. 1317 ze zm.

W trakcie trwania kontroli NIK (25 lutego 2010 r.) dokonano zmian w księdze inwentarzowej w zakresie zaklasyfikowania środka trwałego *budynek biurowy* do prawidłowej podgrupy i rodzaju oraz uzupełniono informacje dotyczące podgrupy pozostałych środków trwałych.

3. NIK pozytywnie ocenia wykonanie planu dochodów budżetowych.

3.1. W planie finansowym ujęto dochody w kwocie 9 tys. zł, które wykonane zostały w kwocie 6,28 tys. zł (69,8% kwoty planowanej). Przyczyną uzyskania niższych dochodów od zaplanowanych było zakończenie w lipcu 2009 r. kadencji Regionalnej Komisji Orzekającej (RKO) i prowadzeniem, wg obowiązującej procedury, czynności związanych z powoływaniem przewodniczącego, zastępcy oraz członków komisji. Skutkowało to brakiem rozpraw RKO w okresie od sierpnia do października 2009 r. i miało bezpośredni wpływ na uzyskiwanie dochodów z tytułu zwrotu kosztów postępowania przed RKO w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych przy RIO w Opolu.

Dochody przekazywano na rachunek dochodów budżetu państwa w należytym terminie i wysokości i terminach określonych w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonania budżetu państwa⁶.

3.2. Kwota należności pozostałych do zapłaty na koniec 2009 r. wynosiła 105,86 zł i dotyczyła pozostałych do zapłaty kosztów postępowania przez obwinionego w sprawie o naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Zaległości netto na koniec 2009 r. były niższe o 455,08 zł od zaległości na koniec 2008 r. Zmniejszenie kwoty zaległości było wynikiem podejmowanych działań zmierzających do ich wyegzekwowania, m.in. przewodniczący RKO sporządził tytuł wykonawczy dotyczący ww. należności oraz trzykrotnie w ciągu roku zwracał się pisemnie do właściwego urzędu skarbowego o udzielenie informacji w sprawie sposobu załatwienia przedmiotowego tytułu.

4. NIK ocenia pozytywnie planowanie oraz realizację wydatków.

W planie finansowym RIO ustalono wydatki w kwocie 3 482 tys. zł - zgodnie z ustawą budżetową na 2009 r. W wyniku zmian wprowadzonych ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej⁷ nastąpiło zmniejszenie planu wydatków o 348, 2 tys. zł (do kwoty 3 133,8 tys. zł), a na podstawie 2 decyzji Sekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji wydatki zwiększono o 41,9 tys. zł (do kwoty 3 175,7 tys. zł).

W pierwszej wersji planu finansowego na wydatki majątkowe przeznaczono 106 tys. zł, w planie po zmianach wydatków majątkowych nie przewidziano.

---

⁶ Dz. U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

⁷ Dz. U. Nr 128, poz. 1057

W trakcie roku Prezes RIO, na podstawie udzielonego przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji upoważnienia, dokonał łącznie 4 zmian w planie finansowym wydatków na łączną kwotę 81 tys. zł, polegających na przeniesieniach wydatków pomiędzy paragrafami. Zmian dokonano po analizie wykonania wydatków oraz przewidywanych wydatków do końca roku budżetowego.

RIO wydatkowała środki budżetowe w łącznej kwocie 3 173, 6 tys. zł (99,94 % kwoty planowanej), stosownie do zapisów w poszczególnych paragrafach planu finansowego po zmianach.

Kontroli bezpośredniej poddano 40 pozycji wydatków dotyczących zakupu towarów i usług na łączną kwotę 65,3 tys. zł. W wyniku kontroli wydatków stwierdzono, że nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary lub usługi. Zakupów dokonano zgodnie z wymogami § 5 zarządzeniem nr 9/2006 Prezesa RIO *w sprawie ustalenia procedur kontroli finansowej* w odniesieniu do kryterium celowości, gospodarności i legalności, przy akceptacji Głównego Księgowego (na zawieranych umowach Główny Księgowy potwierdzał posiadanie środków finansowych na realizację danego wydatku). Ponadto przed zaciągnięciem zobowiązania sporządzano zapotrzebowanie, które akceptowała Główna Księgowa.

5. NIK pozytywnie ocenia sprawozdawczość roczną.

Sprawozdania budżetowe za 2009 r. z dochodów i wydatków RIO (Rb-23, Rb-27 i Rb-28) oraz o stanie należności i zobowiązań na koniec 2009 r. (Rb-N i Rb-Z) zostały rzetelnie sporządzone, a następnie przekazane do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w terminach ustalonych w załączniku nr 37 do rozporządzenia MF z dnia 27 czerwca 2006 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*⁸, zaś dane zawarte w ww. sprawozdaniach odpowiadały danym wykazanym w ewidencji księgowej.

6. NIK ocenia pozytywnie realizację zadań w zakresie zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia.

Przeciętne zatrudnienie w RIO w roku 2009 (41 etatów) było niższe od planowanego (47 etatów) o 6 etatów. Według stanu na koniec badanego okresu nie wykorzystano 3 etatów do limitu zatrudnienia w grupie pracowników o statusie 01 oraz 4 etatów w grupie pracowników o statusie 11. RIO wykorzystwała w pełni przyznane środki w wysokości 2 173 tys. zł na wynagrodzenia osobowe pracowników (status 01 i 11), co stanowiło 100% kwoty zaplanowanej oraz 86% zrealizowanych w 2009 r. wydatków ogółem. Wykonanie

---

⁸ Dz. U. Nr 115, poz. 781ze zm.

wydatków na wynagrodzenia osobowe w 2009 r. na kwotę 2 173 tys. zł było wyższe od wykonanych w 2008 r. (2 090,5 tys. zł) o 82,5 tys. zł. Wynikało to z wypłaty pracownikom ustawowych podwyżek płac w wysokości przyjętej w ustawie budżetowej na 2009 r. oraz ze zmiany kwoty bazowej dla określenia wynagrodzeń pracownikom wynagradzanych w systemie mnożnikowym (grupa o statusie 11).

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.